

Na osnovu poglavlja VI člana 2. i 4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», br. 1/94 i 13/97), člana 36. Ustava Kantona Sarajevo («Službene novine Kantona Sarajevo», br.1/96, 2/96, 39/96, 16/97 i 14/00) i člana 13. stav 2. alineja 1. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», broj: 49/06), Općinsko vijeće Općine Novo Sarajevo, na 23. sjednici održanoj 6. decembra 2010. godine, donijelo je

S T A T U T **OPĆINE NOVO SARAJEVO**

I – OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Statutom, u skladu sa Ustavom i zakonom, utvrđuje se samoupravni djelokrug Općine, organizacija, nadležnosti, ovlašćenja i način rada organa Općine, neposredno učešće građana u lokalnoj samoupravi, finansiranje i imovina Općine, propisi i drugi akti Općine, javnost rada, nadzor i zaštita lokalne samouprave, oblici saradnje sa drugim općinama i druga pitanja od značaja za organizaciju, rad i ostvarivanje lokalne samouprave u Općini Novo Sarajevo.

Član 2.

Općina Novo Sarajevo (u daljem tekstu: Općina) je jedinica lokalne samouprave sa pravima i obavezama utvrđenim Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

Član 3.

Općina ima svojstvo pravnog lica.

Član 4.

Općina je dužna da u ostvarivanju svojih zadataka poštuje osnovna ljudska prava i temeljne slobode i da svim građanima osigura jednaka prava uz poštivanje njihovog nacionalnog, vjerskog i kulturnog identiteta.

Član 5.

Službeni jezici u Općini su: bosanski, hrvatski i srpski jezik.

Službena pisma su latinica i ćirilica.

Službeni jezici i pisma su u ravnopravnoj upotrebi u organima vlasti Općine.

U postupcima pred organom uprave građani se mogu služiti drugim jezikom ukoliko ne poznaju nijedan od službenih jezika iz stava 1. ovog člana, pri čemu se osigurava prevodilac.

II – STATUSNA OBILJEŽJA OPĆINE

Član 6.

*Službeni naziv Općine je: OPĆINA NOVO SARAJEVO.
Sjedište Općine je u Sarajevu, u ulici Zmaja od Bosne broj 55.*

Član 7.

*Područje Općine određeno je zakonom.
Općina obuhvata područja naseljenih mjesta u sastavu slijedećih mjesnih zajednica: «Gornji Kovačići», «Kovačići», «Vraca», «Grbavica I», «Grbavica II», «Trg heroja», «Hrasno», «Hrasno brdo», «Kvadrant», «Čengić Vila I», «Čengić Vila II», «Dolac», «Malta», «Željeznička», «Pofalići I», «Pofalići II», «Gornji Velešići» i «Velešići».
Promjene granica Općine mogu biti izvršene zakonom, uz prethodnu saglasnost Općinskog vijeća.
Granice naseljenih mjesta utvrđuju se odlukom Općinskog vijeća.*

Član 8.

Naziv i sjedište Općine mogu se izmijeniti ovim Statutom ili odlukom Općinskog vijeća, u skladu sa zakonom.

Član 9.

*Općina ima grb, zastavu i druge simbole.
Sadržaj, oblik grba, zastave i drugih simbola, utvrđuje Općinsko vijeće odlukom.
Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo daje saglasnost Općini za sadržaj grba i zastave.
Upotrebu grba i zastave uređuje Općinsko vijeće odlukom.*

Član 10.

*Općina ima pečat.
Pečat Općine je okruglog oblika, čiju veličinu, sadržaj i način upotrebe uređuje Općinsko vijeće odlukom, u skladu sa zakonom.*

Član 11.

Dan Općine je 16. maj, koji simbolizuje Dan Pofalićke bitke, kao jedan od najznačajnijih datuma organizovane odbrane Općine.

III – SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE

Član 12.

Općina kao jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti ustanovljene Ustavom i zakonom.

Općina samostalno odlučuje o pitanjima iz svoje vlastite nadležnosti i u tome podliježe samo nadzoru ustavnosti i zakonitosti ovlaštenih državnih organa.

Član 13.

U vlastitu nadležnost Općine, u skladu sa zakonom, spadaju poslovi kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a što se naročito odnosi na slijedeće poslove:

- osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda, u skladu sa Ustavom i zakonom;*
- donošenje budžeta Općine;*
- donošenje programa i planova razvoja Općine i stvaranje uvjeta za privredni razvoj i zapošljavanje;*
- utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline;*
- utvrđivanje i provođenje urbanističko-stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje;*
- utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara;*
- utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem;*
- utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom Općine;*
- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima Općine i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja;*
- upravljanje, finansiranje i unaprijeđenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture;*
- osnivanje, upravljanje, unaprijeđenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta;*
- analiziranje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguranje finansijskih sredstava za unaprijeđenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Općine;*
- analiza stanja javnog reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema nadležnim organima za ova pitanja;*
- organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u okviru sistema zaštite i spašavanja u skladu sa zakonom;*
- uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti Općine;*
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Općine;*
- raspisivanje referenduma za područje Općine;*
- raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju Općine;*
- preduzimanje mjera za osiguranje higijene i zdravlja;*
- osiguravanje uvjeta rada lokalnih radio i TV stanica, u skladu sa zakonom;*
- osiguravanje i vođenje evidencija o ličnim stanjima građana i biračkih spiskova;*
- obavljanje poslova iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama;*
- organiziranje efikasne lokalne uprave prilagođene lokalnim potrebama;*
- uspostavljanje organizacije mjesne samouprave;*
- zaštita životinja.*

Općina se bavi svim poslovima od lokalnog značaja koji nisu zakonom isključeni iz njene nadležnosti, niti zakonom dodijeljeni u nadležnost neke druge vlasti na osnovu Ustava ili zakona.

Obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana, Općina vrši na način predviđen ovim Statutom.

Poslovi iz nadležnosti dodjeljeni Općini Zakonom o principima lokalne samouprave, kao i odgovornost Općine za njihovo vršenje, počet će od dana kada se za izvršavanje tih poslova dodjele sredstva općini od organa koji su prenijeli nadležnosti.

Član 14.

Općina, pored poslova iz vlastite nadležnosti utvrđenih u članu 13. ovog Statuta, izvršava i poslove federalnih i kantonalnih vlasti koje te vlasti zakonom prenesu ili povjere Općini.

Izvršavanje poslova iz stava 1. ovog člana zavisi od nivoa dodijeljenih, odnosno ustupljenih sredstava Općini od federalnih i kantonalnih vlasti potrebnih za efikasno obavljanje tih poslova, za što će nadležni organ Općine zahtijevati prethodne konsultacije sa federalnim i kantonalnim organima prije povjeravanja tih poslova.

Član 15.

Određeni upravni i stručni poslovi iz djelokruga organa uprave općine mogu se povjeriti na vršenje pravnom licu sa javnim ovlaštenjima, kada je to prikladno i kada se time podstiče efikasnije ostvarenje određenih prava i obaveza građana i pravnih lica.

Povjeravanje javnih ovlaštenja iz stava 1. ovog člana vrši se odlukom Općinskog vijeća.

IV – ORGANI OPĆINE

1. Zajedničke odredbe

Član 16.

Organi Općine su:

- 1) Općinsko vijeće,*
- 2) Općinski načelnik*

Općinsko vijeće (u daljem tekstu: Vijeće) i Općinski načelnik (u daljem tekstu: načelnik) su organi Općine koji svoju funkciju vrše, u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

2. Općinsko vijeće

Član 17.

Vijeće je organ odlučivanja Općine.

Predstavničko tijelo građana Općine je Vijeće, koje je izabrano u skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Član 18.

Vijeće ima 31 vijećnika.

Izbor vijećnika Vijeća vrši se na osnovu općeg biračkog prava građana na neposrednim izborima tajnim glasanjem na području cijele Općine, na način uređen Izbornim zakonom BiH.

Mandat vijećnika je četiri godine.

Mandat vijećnika prestaje u slučajevima utvrđenim Izbornim zakonom BiH.

Ukoliko izabrani nosilac mandata, u toku trajanja mandata, istupi iz političke stranke, koalicije ili liste nezavisnih kandidata koja je učestovala na izborima i na čijoj je kandidatskoj listi bio izabrani nosilac mandata, postaje samostani vijećnik ukoliko zakonom nije drugačije propisano.

Član 19.

Vijeće u okviru svojih nadležnosti:

- *priprema i dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja vijećnika usvaja Statut Općine;*
- *donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine;*
- *usvaja budžet i izvještaj o izvršenju budžeta;*
- *utvrđuje općinsku politiku u okviru nadležnosti Općine i prati njeno ostvarivanje;*
- *donosi razvojne, prostorne i urbanističke planove i programe te provedbene planove, uključujući zoniranje;*
- *donosi propise o porezima, taksama, naknadama i doprinosima Općine, u skladu sa zakonom;*
- *donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom Općine;*
- *donosi odluke o zaduživanju Općine, o raspisivanju javnog zajma i davanju jamstva, u skladu sa zakonom;*
- *donosi odluke o raspisivanju referenduma u skladu sa zakonom;*
- *donosi programe uređenja gradskog građevinskog zemljišta;*
- *donosi plan korištenja javnih površina;*
- *donosi odluke o osnivanju i ukidanju mjesnih zajednica i daje saglasnost na Statut mjesnih zajednica;*
- *donosi odluke o organizaciji mjesne samouprave, naziva ulica, trgova i dijelova naseljenih mjesta;*
- *donosi Odluku o grbu, zastavi i drugim simbolima Općine;*
- *donosi odluke o udruživanju Općine u saveze i druge oblike organizovanja, te o trajnom uspostavljanju prijateljske i druge suradnje s lokalnim i regionalnim zajednicama drugih država i uspostavlja saradnju sa nevladinim organizacijama;*
- *donosi odluke o proglašenju praznika Općine;*
- *donosi odluke o nagradama i priznanjima Općine;*
- *bira i razrješava predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Vijeća;*
- *vrši izbor vijećnika u sastav Gradskog vijeća;*
- *osniva radna tijela Vijeća, utvrđuje njihove nadležnosti, sastav, broj članova i način rada i razrješava njihove članove (komisije, odbore i savjete);*
- *obrazuje komisiju koja u drugom stepenu rješava po žalbi protiv prvostepenih rješenja općinskog načelnika donesenih na osnovu ovog Statuta i propisa Vijeća;*

- imenuje, bira i razrješava druge osobe određene zakonom, ovim Statutom i odlukama, te daje suglasnost na imenovanja i razrješenja kada je to propisom određeno;
- donosi propise o osnivanju općinskih organa uprave i službi, utvrđuje njihovu organizaciju i nadležnost, u skladu sa zakonom;
- osniva stručnu službu Vijeća;
- osniva preduzeća i ustanove i druga pravna lica za obavljanje poslova od interesa za Općinu, te odlučuje o njihovim statusnim promjenama, u skladu sa zakonom i drugim propisima;
- vrši nadzor nad radom organa i službi Općine, kao i ustanova koje osniva u skladu sa zakonom i ovim Statutom;
- odlučuje o prijenosu i preuzimanju osnivačkih prava, u skladu sa ovim Statutom;
- razmatra godišnji izvještaj o provođenju općinske politike i aktivnostima Općinskog načelnika;
- pokreće i razmatra inicijativu za pokretanje postupka opoziva Općinskog načelnika i donosi odluke o pokretanju postupka opoziva Općinskog načelnika u skladu sa zakonom;
- razmatra rad ustanova i kvalitet usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, najmanje jednom godišnje;
- donosi Odluku o javnom redu i miru i Odluku o određivanju radnog vremena u određenim djelatnostima;
- razmatra i analizira stanje javnog reda i mira, sigurnost ljudi i imovine najmanje jednom godišnje;
- utvrđuje opće smjernice za vođenje kadrovske politike u organima Općine i o tome donosi odgovarajuće akte u skladu sa zakonom;
- donosi Poslovnik o svome radu;
- donosi Program rada i Izvještaj o radu Vijeća;
- donosi Odluku o pečatu, njegovom sadržaju i upotrebi;
- daje saglasnost na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji za općinske organe uprave i općinsku upravu;
- utvrđuje koeficijente i platne razrede o plaćam i naknadama zaposlenih u organima Općine;
- utvrđuje visinu i način ostvarivanja prava na naknade i dodatke na plaću;
- utvrđuje školska područja za svaku javnu ustanovu, osnovu školu na čijem se području nalazi škola u skladu sa zakonom;
- daje tumačenja propisa i akata Vijeća;
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i ovim Statutom.

3. Poslovnik Vijeća

Član 20.

Organizacija i način rada Vijeća, detaljno se uređuju Poslovníkom o radu Vijeća (u daljem tekstu: Poslovnik Vijeća) u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim Statutom. Poslovnik Vijeća donosi Vijeće većinom glasova ukupnog broja vijećnika Vijeća. Ukupan broj Vijeća je 31 vijećnik.

Član 21.

Rad Vijeća je javan, što se ostvaruje na način utvrđen ovim Statutom i Poslovníkom Vijeća.

Vijeće može odlučiti da određena pitanja, izuzetno, razmatra bez prisustva javnosti.

4. Glasanje

Član 22.

Vijeće o poslovima iz svoje nadležnosti odlučuje na sjednici.

Vijeće donosi odluke većinom glasova ukupnog broja vijećnika, osim u slučajevima utvrđenim ovim Statutom, a na način uređen Poslovníkom Vijeća.

Statut Općine, Odluku o raspisivanju općinskog referenduma, odluku o osnivanju, odnosno ukidanju mjesne zajednice, odluku o zaduživanju Općine, odluku o prenošenju poslova iz samoupravnog djelokruga Općine i izmjene naziva i sjedišta općine, Vijeće donosi dvotrećinskom većinom ukupnog broja vijećnika, ako zakonom nije drugačije određeno.

Član 23.

Prva sjednica Vijeća u novom sazivu će biti održana najkasnije trideset (30) dana nakon objavljivanja rezultata izbora od strane Centralne izborne komisije BiH.

Član 24.

Prvu sjednicu Vijeća u novom sazivu, saziva predsjedavajući prethodnog saziva Vijeća, a njome predsjedava najstariji vijećnik novog saziva sve do izbora novog predsjedavajućeg Vijeća.

Ako predsjedavajući iz prethodnog saziva ne sazove konstituirajuću sjednicu u roku iz člana 23. ovog Statuta, sjednicu će sazvati najstariji vijećnik novog saziva i sjednicom rukovoditi do izbora novog predsjedavajućeg Vijeća.

5. Predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg Vijeća

Član 25.

Na prvoj konstituirajućoj sjednici Vijeća u novom sazivu većinom glasova ukupnog broja vijećnika Vijeća, vrši se izbor predsjedavajućeg Vijeća iz reda izabranih vijećnika tajnim glasanjem na način i po proceduri utvrđenoj Poslovníkom Vijeća.

Kandidate za izbor predsjedavajućeg Vijeća predlaže Komisija za izbor i imenovanja i mandatsko-imunitetska pitanja uz prethodno izvršene konsultacije parlamentarnih stranaka i koalicija zastupljenih u Vijeću i svaki vijećnik ili grupa vijećnika ukoliko za to dobiju javnim glasanjem potrebnu većinu glasova vijećnika.

Predsjedavajući Vijeća i Općinski načelnik ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda.

Član 26.

Nakon izbora predsjedavajućeg Vijeća bira se zamjenik predsjedavajućeg Vijeća.

Većinom glasova ukupnog broja vijećnika Vijeća vrši se izbor zamjenika predsjedavajućeg Vijeća tajnim glasanjem, na način i po proceduri utvrđenoj Poslovníkom Vijeća.

Kandidate za izbor zamjenika predsjedavajućeg Vijeća nakon prethodno obavljenih konsultacija političkih stranaka i koalicija zastupljenih u Vijeću predlaže Komisija za izbor i imovanja i mandatsko-imunitetska pitanja iz reda vijećnika, u skladu sa zakonom, Statutom i Poslovníkom Vijeća.

Predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg Vijeća ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda.

Član 27.

Predsjedavajući Vijeća predstavlja Vijeće, saziva i predsjedava sjednicama i rukovodi njegovim radom, u skladu sa Poslovníkom Vijeća.

Zamjenik predsjedavajućeg Vijeća pomaže predsjedavajućem Vijeća u radu i zamjenjuje ga u njegovoj odsutnosti i spriječenosti.

Mandat predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Vijeća traje četiri (4) godine, a najduže do isteka mandata vijećnika u Vijeću, a mogu biti i ranije razriješeni, u skladu sa zakonom i Poslovníkom Vijeća.

Predsjedavajućem se na raspolaganje stavljaju neophodno osoblje i materijalna sredstva za vršenje dužnosti, što se utvrđuje propisima Vijeća.

Član 28.

Predsjedavajući Vijeća obavlja svoju dužnost u pravilu profesionalno.

Zamjenik predsjedavajućeg Vijeća svoju dužnost obavlja u pravilu volonterski, a ukoliko predsjedavajući Vijeća svoju dužnost obavlja volonterski, zamjenik predsjedavajućeg Vijeća svoju dužnost može obavljati profesionalno, što se utvrđuje odlukom Vijeća.

Prava i dužnosti predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Vijeća uređuju se Poslovníkom Vijeća.

Član 29.

Izabrani nosioci funkcija Vijeća su predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg Vijeća.

Član 30.

Predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg Vijeća mogu podnijeti ostavku.

Predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg Vijeća mogu biti razriješeni dužnosti prije isteka mandata.

Odluke o razrješenju izabranih nosilaca funkcija po osnovu stava 1. i 2. ovog člana, donosi Vijeće u skladu sa zakonom, ovim Statutom i Poslovníkom Vijeća.

Nosiocima funkcije iz stava 1. ovog člana prestaje funkcija danom razmatranja ostavke na Vijeću, a nosiocima funkcije iz stava 2. ovog člana prestaje funkcija danom donošenja odluke o razrješenju.

6. Radna tijela Vijeća

Član 31.

Vijeće osniva komisije, odbore, savjete i druga stalna i povremena radna tijela Vijeća. Osnivanje, sastav, broj radnih tijela, broj članova radnih tijela, nadležnosti i način rada stalnih radnih tijela Vijeće detaljnije uređuje Poslovníkom Vijeća, a privremena radna tijela odlukom Vijeća o njihovom osnivanju.

Sastav, broj članova, djelokrug i način rada tijela iz stava 1. ovog člana utvrđuje se Poslovníkom za stalna radna tijela, odnosno posebnom odlukom o osnivanju povremenog radnog tijela.

Imenovanje članova radnih tijela predlaže Komisija za izbor i imenovanja i mandatsko-imunitetska pitanja, nakon prethodno obavljenih konsultacija sa političkim strankama i koalicijama zastupljenim u Vijeću u skladu sa pravičnom zastupljenosti u Vijeću, a odluku donosi Vijeće.

Mandat članova stalnih radnih tijela traje do isteka mandata Vijeća, s tim što mandat članovima može prestati i ranije odlukom Vijeća, u skladu sa Poslovníkom Vijeća, a mandat povremenih radnih tijela traje do roka određenog u aktu o njihovom osnivanju.

Član 32.

Na konstituirajućoj sjednici Vijeća, prije izbora predsjedavajućeg, nakon prethodno izvršenih konsultacija političkih stranaka i koalicija zastupljenih u Vijeću, Vijeće većinom glasova vijećnika Vijeća iz reda vijećnika vrši izbor : Verifikacione komisije i Komisije za izbor i imenovanja i mandatsko-imunitetska pitanja.

Izbor ostalih stalnih radnih tijela vrši se na konstituirajućoj sjednici Vijeća na način i po postupku predviđenim Poslovníkom Vijeća.

Član 33.

Ako je u prvostepenom postupku rješavano, na osnovu Statuta ili propisa Vijeća ili u okviru isključivih prava i dužnosti Općine, o žalbi protiv tih rješenja u drugom stepenu rješava Drugostepena stručna komisija Vijeća.

Po žalbama iz prethodnog stava rješavat će se u skladu sa Zakonom o upravnom postupku.

Komisija preuzima radnje u upravnom postupku iz nadležnosti Vijeća vođenjem u drugostepenom postupku.

Član 34.

Članovima stalnih radnih tijela Vijeća za rad u radnom tijelu pripadaju naknadane i druga prava utvrđena odlukom Vijeća, a članovi privremenih radnih tijela imaju naknadu za rad u radnom tijelu, što se utvrđuje odlukom Vijeća o njihovom osnivanju.

7. Nespojivost funkcija

Član 35.

Nespojive su funkcije Općinskog načelnika, sekretara Vijeća, državnih službenika i namještenika sa funkcijom vijećnika u Vijeću.

Nespojive su funkcije državnih službenika i namještenika Općine sa funkcijom članova stalnih i povremenih radnih tijela Vijeća.

Nespojive su funkcije vijećnika sa funkcijom člana radnog tijela koje imenuje Općinski načelnik.

Odredbe stava 2. ovog člana ne odnose se na sastav općinskih komisija koje se posebno utvrđuju Poslovníkom Vijeća.

8. Prava i dužnosti vijećnika

Član 36.

Prava i dužnosti vijećnika počinju se ostvarivati danom konstituisanja Vijeća. Vijećnik vrši svoje dužnosti vijećnika prema svom slobodnom uvjerenju, a u skladu sa ustavom, zakonom i ovim Statutom i za potrebe i dobrobit svih građana Općine.

Vijećnik se u javnom životu treba ponašati u skladu sa Etičkim kodeksom vijećnika koji donosi Vijeće.

Vijećnik odgovara za ustavnost i zakonitost propisa i drugih akata koje donosi Vijeće u okviru svoje nadležnosti, u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH.

Član 37.

Vijećnik je dužan podnijeti ostavku na svaku od nespojivih funkcija, u skladu sa zakonom, prije preuzimanja mandata vijećnika, u skladu sa odlukom Centralne izborne komisije BiH.

Vijeće će donijeti odluku o prestanku mandata vijećnika zbog sukoba ineresa koji za vrijeme trajanja mandata prihvati obavljanje dužnosti koja se prema odredbama zakona smatra nespojivom sa funkcijom vijećnika.

Vijećnik ne može učestvovati u odlučivanju o stvarima u kojima odluka njemu lično ili članovima uže porodice može donijeti direktnu štetu ili korist.

Član 38.

Vijećnici imaju pravo na naknadu (paušal) za rad u Vijeću u skladu sa odlukom i za taj rad u Vijeću ne primaju plaću.

Vijećnici za svoj rad u Vijeću imaju pravo na naknadu troškova, odnosno naknade izgubljene zarade na osnovu odluke Vijeća.

Član 39.

U vršenju svoje dužnosti u okviru lokalne samouprave, vijećnik naročito:

- učestvuje u donošenju odluka iz nadležnosti Vijeća i doprinosi kreiranju i provođenju općinske politike, kroz izvršavanje zakona, drugih propisa i općih akata,*

- pokreće rasprave i daje inicijative za razmatranje i rješavanje pitanja iz nadležnosti Vijeća,
- predlaže donošenje odluka iz nadležnosti Vijeća,
- postavlja vijećnička pitanja o ostvarivanju i zaštiti prava građana u provođenju zakona i drugih propisa, te zakonitosti rada i postupanja organa uprave, odnosno institucija koje imaju javna ovlaštenja,
- brine se o ostvarivanju potreba građana, mjesnih zajednica i Općine.

Član 40.

Ostala prava i dužnosti vijećnika utvrđuju se Poslovníkom Vijeća.

Član 41.

U cilju unaprijeđenja efikasnosti i usklađenosti rada Vijeća, Općinsko vijeće obrazuje Kolegij Vijeća.

Sastav Kolegija, poslovi i način rada uređuju se Poslovníkom Vijeća.

Član 42.

Vijeće ima sekretara Vijeća.

Vijeće postavlja i razrješava sekretara Vijeća u skladu sa Zakonom, Poslovníkom Vijeća i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Stručne službe za poslove Općinskog vijeća Novo Sarajevo.

Član 43.

Vijeće odlukom osniva Stručnu službu Vijeća za obavljanje stručnih, administrativnih, tehničkih i drugih poslova u vezi sa radom Vijeća i njegovih radnih tijela.

Član 44.

Za vršenje složenih stručnih poslova i zadataka koji zahtijevaju iskustvo, samostalnost i kreativnost u radu, kao i odgovarajuće organizacione sposobnosti, Komisija za izbor i imenovanja i mandatsko-imunitetska pitanja Vijeća, može imenovati savjetnika u Vijeću, na prijedlog predsjedavajućeg Općinskog vijeća.

Prava i obaveze savjetnika su utvrđene Zakonom o državnoj službi u Federaciji BiH, Statutom, Poslovníkom Vijeća i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Stručne službe za poslove Općinskog vijeća Novo Sarajevo.

9. Općinski načelnik

Član 45.

Općinski načelnik je izvršni organ Općine.

Općinski načelnik rukovodi svim općinskim službama za upravu i upravnim organizacijama i u tom pogledu ima ovlaštenja utvrđena Ustavom, zakonom, ovim Statutom i drugim propisima.

Član 46.

Načelnik se bira na neposrednim izborima tajnim glasanjem na cijelom području Općine na način i po postupku utvrđenim zakonom.

Načelnik obavlja dužnost za vrijeme mandata na koji je izabran.

Mandat načelnika traje četiri (4) godine i vezan je za mandat saziva Vijeća.

Načelnik može podnijeti ostavku s tim što je dužan ostati na dužnosti do izbora lica izabranog u skladu sa stavom 1. člana 48. ovog Statuta.

Član 47.

Načelnik može biti opozvan.

Inicijativa sa obrazloženjem za pokretanje postupka opoziva načelnika može biti pokrenuta od Općinskog vijeća putem 1/3 (jedne trećine) vijećnika Vijeća ili 10% birača upisanih u Centralni birački spisak na području Općine.

Vijeće je dužno sve inicijative za pokretanje postupka opoziva načelnika iz stava 2. ovog člana staviti na dnevni red na prvoj narednoj sjednici Vijeća, a najkasnije u roku 30 dana od prijema inicijative.

Odluka o pokretanju opoziva načelnika donosi se većinom glasova od ukupnog broja vijećnika u Vijeću.

U slučaju prihvatanja inicijative, Vijeće je dužno donijeti odluku o pokretanju postupka opoziva načelnika u roku od 30 dana.

Ako Vijeće donese odluku o prihvatanju inicijative opoziva načelnika, sprovodi se postupak u kojem građani odlučuju neposrednim tajnim glasanjem na području cijele Općine.

Mandat načelnika prestaje ukoliko natpolovična većina građana koji su glasali donese odluku o opozivu načelnika.

Odluka građana je obavezujuća za Vijeće i načelnika.

Nakon izglasavanja opoziva, novi izbori za načelnika raspisuju se u roku od 60 dana, u skladu sa zakonskim propisima.

Član 48.

U slučaju prestanka mandata načelnika iz razloga podnošenja ostavke ili opoziva propisanih zakonom i ovim Statutom, dužnost načelnika do ponovnog izbora načelnika, vrši osoba izabrana od Općinskog vijeća nadpolovičnom većinom od ukupnog broja članova Vijeća.

Načelnika za vrijeme privremene odsutnosti ili spriječenosti zamjenjuje dužnosnik ili djelatnik općinskog organa uprave kojeg on ovlasti.

Član 49.

Na sva pitanja izbora, prestanka mandata, opoziva i zamjene načelnika koja nisu izričito uređena ovim Statutom, primjenjuju se odredbe Zakona o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika općine u Federaciji BiH.

Član 50.

Općinski načelnik u okviru samoupravnog djelokruga Općine, nadležan je za sljedeće:

- *predstavlja i zastupa Općinu,*
- *osigurava primjenu izvršenja odluka i drugih akata Vijeća i odgovoran je za njihovo provođenje,*
- *izrađuje i Vijeću podnosi na usvajanje nacrt i prijedlog budžeta Općine,*
- *izvršavanje budžeta Općine,*
- *donosi akte iz svoje nadležnosti,*
- *predlaže odluke i druge akte Vijeću,*
- *izrađuje i Vijeću podnosi na usvajanje ekonomske planove, razvojne planove, investicione programe, prostorne i urbanističke planove i ostale planske i regulatorne dokumente, koji se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem, uključujući zoniranje i korištenje javnog zemljišta,*
- *provodi politiku Općine, u skladu sa odlukama Vijeća,*
- *izvršava zakone i druge propise, čije je izvršavanje povjereno Općini,*
- *utvrđuje organizaciju službi za upravu i drugih Općinskih službi u skladu sa Zakonom i ovim Statutom,*
- *donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji općinskih službi za upravu i drugih službi, u skladu sa zakonom i ovim Statutom,*
- *realizira saradnju Općine sa drugim općinama, gradovima, međunarodnim i drugim organizacijama, u skladu sa odlukama i zaključcima Vijeća i njegovih radnih tijela,*
- *podnosi izvještaj Vijeću o ostvarivanju politike Općine i svojim aktivnostima,*
- *odlučuje o pitanjima iz radnog odnosa državnih službenika i namještenika Općinskih službi, u skladu sa zakonom,*
- *brine se o zakonitom i pravodobnom obavljanju poslova iz nadležnosti općinskih službi za upravu i poduzima mjere za osiguranje njihovog efikasnijeg rada,*
- *obavlja upravljački nadzor nad zakonitošću rada javnih ustanova i preduzeća kojim je osnivač Općina,*
- *sklapa ugovore i druge pravne poslove, u skladu sa zakonom, ovim Statutom i odlukom Vijeća,*
- *brine se o urednom i pravilnom korištenju imovine i sredstava rada,*
- *obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, drugim propisima i ovim Statutom,*
- *u skladu sa zakonom i drugim propisima, donosi pravilnik o radnim odnosima, kao i pravilnik o plaćama i drugim naknadama državnih službenika i namještenika zaposlenih u općinskim službama za upravu i drugim tijelima općinske uprave, te prema potrebi i pravilnike o drugim pitanjima, koja se odnose na rad i radne odnose u tim organima i tijelima.*

Član 51.

Poslove iz prethodnog člana ovog Statuta načelnik vrši samostalno, putem službi za upravu i drugih tijela uprave Općine, u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Član 52.

Načelnik odgovara za ustavnost i zakonitost propisa i drugih akata koje donosi, odnosno predlaže Vijeću.

Član 53.

Načelnik svoju dužnost obavlja profesionalno.

Načelnik nije državni službenik.

Plaća načelnika utvrđuje se odlukom Vijeća.

Na prava i obaveze koji se odnose na radno-pravni status načelnika, ako nisu uređene posebnim zakonom, primjenjuju se propisi kojima se uređuje radno-pravni status državnih službenika.

Nakon prestanka dužnosti načelnika, pripadaju mu prava na naknadu plaće u skladu sa zakonom.

V – OPĆINSKA UPRAVA

Član 54.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga Općine za neposredno izvršavanje propisa koje donosi Općinsko vijeće iz oblasti lokalne samouprave Općine, kao i upravne poslove koji se federalnim, kantonalnim zakonima i drugim propisima prenesu i delegiraju na vršenje općinskim organima uprave, osnivaju se općinske službe za upravu.

Općinski organi uprave odgovorni su Vijeću za zakonsko, potpuno, efikasno i profesionalno obavljanje poslova iz svoje nadležnosti.

Član 55.

Općinski organi uprave su općinske službe za upravu.

Općinske službe za upravu mogu se osnivati u okviru jedinstvenog općinskog organa uprave.

Općinski organi uprave i općinske upravne organizacije osnivaju se i ukidaju i njihov djelokrug rukovođenja utvrđuje se odlukom Općinskog vijeća o organizaciji i djelokrugu općinskih organa uprave i upravnih organizacija u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Član 56.

Za obavljanje određenih stručnih, tehničkih i drugih poslova za potrebe organa uprave načelnik može osnivati stručne, tehničke i zajedničke službe.

Radi obavljanja stručnih i složenih poslova načelnik može osnovati savjete i komisije.

Osnivanje tijela iz stava 1. i 2. ovog člana reguliše se odlukom i pravilnikom o osnivanju.

Član 57.

Načelniku u obavljanju složenijih i značajnih poslova iz određene oblasti rada pomažu savjetnici načelnika.

Savjetnici načelnika nemaju status državnih službenika, a imenuje ih i razrješava načelnik u skladu sa zakonom i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Mandat savjetnika ne može biti duži od mandata nosioca funkcije čiji je savjetnik.

Član 58.

Općinski načelnik organizuje Kolegij načelnika.

Kolegij načelnika je radno-konsultativno i pomoćno tijelo načelnika.

Kolegij, pored načelnika, čine sekretar Jedinственog organa uprave, pomoćnici načelnika i savjetnici načelnika.

Kolegij pomaže načelniku u donošenju, pripremanju i razmatranju pitanja iz nadležnosti načelnika i vrši i druge poslove koje odredi načelnik.

Pojedinosti o radu Kolegija utvrđuju se Poslovníkom koji donosi načelnik.

Kolegijom rukovodi načelnik.

Član 59.

Općinski načelnik neposredno rukovodi općinskom upravom i u tom pogledu ima ovlaštenja utvrđena Ustavom, zakonom, Statutom i drugim propisima.

Rukovodeći državni službenici neposredno rukovode službama općinske uprave u skladu sa zakonom i smjernicama koje daje načelnik i za svoj rad i rad službe odgovaraju načelniku.

Načelnik može pojedinim službama i rukovodećim državnim službenicima dodijeliti dodatne zadatke u skladu sa zakonom.

VI MEĐUSOBNI ODNOSI OPĆINSKOG VIJEĆA I OPĆINSKOG NAČELNIKA

Član 60.

Međusobni odnosi Vijeća i načelnika zasnivaju se na Ustavu, zakonu i ovom Statutu.

Član 61.

Načelnik u roku od tri mjeseca od konstituirajuće (prve) sjednice podnosi Vijeću na razmatranje osnove programske politike koje treba ostvariti u toku mandata.

Član 62.

Vijeće, odnosno načelnik može u roku od tri dana nakon donošenja odluke ili drugog akta zatražiti da Vijeće, odnosno načelnik preispita odluku ili akt koji smatra štetnim po Općinu, a čije izvršenje može proizvesti nepopravljivu štetu po interese ili imovinu Općine.

Organ koji je donio odluku ili drugi akt preispitat će je u roku od 15 dana od dana donošenja, do kada se ona ne primjenjuje.

Član 63.

Vijeće, odnosno, načelnik može u roku od 3 (tri) dana nakon donošenja odluke ili akta zatražiti da Vijeće, odnosno načelnik preispita odluku ili akt koje smatra neustavnim ili nezakonitim.

U slučaju iz prethodnog stava, nadležni organ dužan je preispitati svoju odluku, odnosno akt u roku od 30 dana i obavijestiti Vijeće, odnosno načelnika o svojoj odluci, do kada se taj akt neće izvršavati.

Kada Vijeće, odnosno načelnik potvrdi svoju odluku, odnosno akt, Vijeće, odnosno načelnik može u roku od 15 dana pokrenuti postupak preispitivanja odluke, odnosno akta pred nadležnim organom u skladu sa Ustavom i zakonom.

Član 64.

Načelnik je dužan redovno informisati Vijeće o ostvarivanju politike jedinice lokalne samoupravne, odgovarati na vijećnička pitanja i inicijative u roku od 30 dana, na način i po postupku koji je predviđen Poslovníkom Vijeća.

Član 65.

Vijeće je dužno da razmotri prijedlog odluka, informacija i drugih akata koji podnese načelnik, te se o tom aktu izjasniti najkasnije u roku do 30 dana od dana prijema prijedloga akta.

Vijeće se ne može ponovo izjašnjavati o aktima načelnika prije isteka roka od 6 mjeseci od dana kada prijedlog akta nije dobio propisanu većinu Vijeća iz oblasti raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem, upravljanja i raspolaganja imovinom Općine, utvrđivanja i provođenja politike uređenja prostora i urbanističke politike i u ostalim pitanjima koja su regulisana Poslovníkom Vijeća.

VII – SUDSKA VLAST

Član 66.

Sudsku vlast u Općini vrši Općinski sud u Sarajevu, u skladu sa zakonom.

VIII – JAVNE SLUŽBE I JAVNA PREDUZEĆA

Član 67.

Za obavljanje određenih poslova iz samoupravnog djelokruga, Općinsko vijeće može osnivati preduzeća i ustanove za obavljanje poslova od interesa za Općinu.

Općinsko vijeće odlukom osniva, ukida i utvrđuje djelokrug rada preduzeća i ustanova iz stava 1. ovog člana.

Član 68.

U okviru poslova iz samoupravnog djelokruga u skladu sa zakonom, Općinsko vijeće može osnivati javna preduzeća u cilju obavljanja djelatnosti za koju ocijeni da je od javnog društvenog interesa.

Posebnom odlukom mogu se odrediti i druge djelatnosti koje su pod uvjetima određenim zakonom, od javnog društvenog interesa ili Vijeće ocijeni da su od javnog društvenog interesa za Općinu.

Član 69.

Načelnik, putem općinskih službi za upravu, prati rad, daje preporuke i poduzima mjere prema javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji je osnivač Vijeće.

Upravni odbori javnih ustanova i skupštine javnih preduzeća dužni su najmanje jednom godišnje podnijeti izvještaj o svome radu i radu navedenih pravnih subjekata Vijeću na razmatranje.

Upravni odbor predlaže načelnik, a imenuje Općinsko vijeće u skladu sa zakonom i drugim propisima.

XI – OSTVARIVANJE I ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA I SARADNJA SA OMBUDSMENOM

Član 70.

Općina osigurava i poduzima potrebne mjere za dosljedno ostvarivanje i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Općina će stvoriti uslove da građani sa područja Općine na demokratski način u cjelini ostvaruju sva prava i slobode utvrđene Ustavom, zakonom, međunarodnim konvencijama, deklaracijama, rezolucijama, ovim Statutom i drugim propisima.

Član 71.

Općinski organi dužni su ostvariti punu saradnju sa nadležnim organima i institucijama za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda građana, i omogućiti im puno ostvarivanje zaštite prava i sloboda.

Član 72.

Općinski organi su dužni sarađivati sa ombudsmenom i pružiti mu sve tražene i raspoložive podatke.

Općinski organi i institucije koje imaju javna ovlaštenja, dužni su na zahtjev ombudsmena i njihovih zamjenika omogućiti ispitivanje djelatnosti bilo kojeg organa vlasti Općine i bilo koje druge institucije ili osobe koje su negirale ljudsko dostojanstvo, prava ili slobode, uključujući provođenje etičkog progona ili održavanja njegovih posljedica, dati potrebne informacije, uključujući i tajne upravne spise i zatražiti saradnju svake osobe, bilo kojeg službenika i namještenika, posebno u pribavljanju potrebnih informacija za ombudsmena u zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda na području Općine.

Načelnik je dužan omogućiti ombudsmenu i njegovim zamjenicima prisustvo u upravnom postupku, koje vode općinske službe za upravu, odnosno institucije koje imaju javna ovlaštenja.

Općinski organi su dužni sarađivati sa svim organima, institucijama i tijelima, koja imaju pravo tražiti podatke za zaštitu ljudskih prava i sloboda u skladu sa Ustavom, zakonom, međunarodnim aktima i propisima.

Član 73.

Načelnik je odgovoran za saradnju i omogućavanje ostvarivanja funkcije ombudsmena i međunarodnih nadzornih tijela u Općini, a posebno za saradnju općinskih službi za upravu i institucija koje imaju javna ovlaštenja predviđena Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

Nalozi i izvještaji tijela za zaštitu ljudskih prava će se razmatrati u organima Općine po hitnom postupku i na osnovu toga preduzimat će se odgovarajuće mjere ukoliko to bude potrebno.

X – MJESNA SAMOUPRAVA

1. Osnivanje mjesnih zajednica građana

Član 74.

Na području Općine osnivaju se mjesne zajednice kao obavezan oblik mjesne samouprave, putem kojih građani sudjeluju u odlučivanju o poslovima iz samoupravnog djelokruga i lokalnim poslovima, koji neposredno i svakodnevno utječu na njihov život i rad.

U ostvarivanju prava iz stava 1. ovog člana, mjesne zajednice su dužne uvažavati interese Općine u cjelini.

Član 75.

Mjesna zajednica se osniva na način i po postupku utvrđenom zakonom, ovim Statutom i statutom mjesne zajednice.

Mjesnu zajednicu osniva Vijeće odlukom.

Mjesna zajednica se osniva za jedno naseljeno mjesto, više međusobno povezanih manje naseljenih mjesta ili za veći dio naselja, koji u odnosu na ostale dijelove naselja čini prostornu i urbanu cjelinu.

Mjesno područje je teritorijalno određeni dio mjesne zajednice, koji čini dio naselja ili jedno naselje, ili više međusobno povezanih naselja, gdje građani mogu ostvarivati svoje interese i potrebe.

Član 76.

Inicijativu, odnosno prijedlog za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani i udruženja sa područja naseljenog mjesta na kojem imaju prebivalište, odnosno sjedište.

Inicijativu mogu pokrenuti načelnik i Vijeće.

Ako građani podnesu prijedlog, odnosno inicijativu, svojim potpisom mora ga podržati najmanje deset posto (10%) birača upisanih u centralni birački spis sa područja za koje se predlaže osnivanje mjesne zajednice.

Osim podatka o podnosiocu inicijative ili predlagača za osnivanje mjesne zajednice, prijedlog sadrži podatke o:

- nazivu i sjedištu mjesne zajednice,*
- području naseljenog mjesta za koje se traži osnivanje mjesne zajednice,*
- obrazložen razlog i opravdanost podnošenja prijedloga odnosno inicijative.*

Uz inicijativu i prijedlog za osnivanje mjesne zajednice dostavlja se Vijeću i Nacrt statuta mjesne zajednice.

Inicijativa za osnivanje mjesne zajednice razmatra se na zborovima građana na kojima građani i njihove organizacije i udruženja imaju prebivalište, odnosno sjedište, a ista je prihvaćena ako se za nju izjasni deset posto (10%) birača upisanih u centralni birački spisak naselja za čije se područje predlaže osnivanje mjesne zajednice.

Inicijativa se razmatra na zboru građana u mjesnoj zajednici.

Odluka o prihvatanju inicijative, odnosno prijedloga dostavlja se Vijeću na odlučivanje.

Član 77.

Nakon što dobije akte iz prethodnog člana ovog Statuta, Vijeće je dužno u roku od 60 dana od dana podnesene inicijative da se izjasni i donese odluku.

Ukoliko Vijeće ocijeni da je procedura oko usvajanja prijedloga na zboru građana provedena na pravno valjan i demokratski način, te da postoje materijalni i ostali uslovi za efikasno funkcionisanje mjesne samouprave putem mjesne zajednice, Vijeće će donijeti odluku o prihvatanju inicijative za osnivanje mjesne zajednice.

Odluku o osnivanju mjesne zajednice i promjene naziva mjesne zajednice donosi Vijeće, u skladu sa ovim Statutom.

Član 78.

Odluka o razdvajanju i osnivanju mjesne zajednice sadrži: naziv naselja ili dijela naselja ili više povezanih naselja za koje se osniva, naziv mjesne zajednice, njeno sjedište i ime i prezime ovlaštenog lica za podnošenje prijave za upis mjesne zajednice u registar mjesnih zajednica.

Član 79.

Izdvajanje dijela mjesne zajednice i spajanje dijela mjesne zajednice sa drugom mjesnom zajednicom, odnosno spajanje mjesnih zajednica vrši se na način i po postupku utvrđenom za osnivanje mjesne zajednice u ovom Statutu.

Član 80.

Mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica u okviru prava i dužnosti utvrđenim Statutom Općine i Odlukom o osnivanju.

Mjesna zajednica se upisuje u registar mjesnih zajednica koji vodi nadležna služba za upravu Općine.

Rješenje o upisu u registar mjesnih zajednica donosi načelnik, a postupak registracije i način vođenja registra utvrđuje se odlukom Vijeća.

Odluka o osnivanju mjesne zajednice i rješenje o upisu u Registar mjesnih zajednica, objavljuju se u službenom glasilu.

Član 81.

Mjesna zajednica ima Statut.

Statutom mjesne zajednice, u skladu sa zakonom i ovim Statutom, uređuje se postupak osnivanja mjesne zajednice, njena nadležnost, poslovi koje obavlja (sadržaj lokalnih poslova), organi mjesne zajednice, način njihovog izbora i opoziva, njihova nadležnost, organizacija rada organa, način odlučivanja, način finansiranja, djelatnost mjesne zajednice, postupak provođenja mjesnog referenduma, odnos prema Općini i njenim organima, kao i odnos prema pravnim licima na području mjesne zajednice i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad mjesne zajednice.

Član 82.

Građani u mjesnoj zajednici putem organa mjesne zajednice odlučuju o poslovima značajnim za život i rad na području mjesne zajednice, utvrđenim zakonom, ovim Statutom i statutom mjesne zajednice.

Član 83.

Građani u mjesnoj zajednici, putem organa mjesne zajednice odlučuju o poslovima značajnim za život i rad na području mjesne zajednice, a naročito:

- pokreću i učestvuju u javnoj raspravi kod priprema i donošenja urbanističkih planova na području mjesnih zajednica, pokreću inicijativu, daju mišljenja i učestvuju u izgradnji komunalnih objekata i objekata u općoj upotrebi,*
- pokreću i učestvuju u raspravama o inicijativama i aktivnostima za razvoj privrednih i društvenih djelatnosti,*
- brinu o zaštiti osoba kojima je potrebna pomoć, i u tu svrhu pokreću saradnju sa stručnim organima u oblasti socijalne zaštite,*
- staraju se o razvoju kulture i sporta i o objektima za ovu namjenu,*
- stvaraju uvjete i preduzimaju mjere za očuvanje i zaštitu čovjekove okoline,*
- drugim poslovima utvrđenim ovim Statutom i statutom mjesne zajednice.*

Član 84.

Posebnom odlukom Vijeća, a na prijedlog načelnika, mogu se na mjesnu zajednicu prenijeti određeni stručni poslovi iz samoupravnog djelokruga Općine, koji su u nadležnosti općinskih službi za upravu, a koji su od neposrednog interesa za ostvarivanje prava i obaveza građana.

Na mjesnu zajednicu, u tom slučaju, odlukom Vijeća prenose se i odgovarajuća sredstva potrebna za finansiranje tih poslova.

Član 85.

Organi mjesne zajednice imaju ovlasti i odgovornosti utvrđene ovim Statutom i statutom mjesne zajednice.

Organi mjesne zajednice odlučuju o poslovima, koji se finansiraju iz sredstava koja se neposredno prikupljaju od građana mjesne zajednice.

2. Organi mjesne zajednice

Član 86.

Organi mjesne zajednice su:

- savjet mjesne zajednice,
- mjesni zbor građana.

a) Izbor i nadležnost savjeta mjesne zajednice

Član 87.

Savjet mjesne zajednice je organ odlučivanja i konsultovanja o pitanjima od neposrednog interesa za građane mjesne zajednice.

Prije donošenja odluke iz svoje nadležnosti, savjet mjesne zajednice je dužan konsultovati zbor građana mjesne zajednice o pitanjima utvrđenim statutom mjesne zajednice.

Član 88.

Broj članova savjeta mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice i ne može biti manji od 5 (pet) niti veći od 7 (sedam) članova.

Mjesna zajednica koja ima do 5000 stanovnika bira 5 (pet) članova savjeta, a mjesna zajednica koja ima preko 5001 stanovnika, bira 7 (sedam) članova savjeta.

Podaci o broju stanovnika u mjesnoj zajednici uzimaju se prema službenoj evidenciji Općinskog načelnika za to mjesno područje do dana raspisivanja izbora.

Član 89.

Savjet mjesne zajednice biraju građani sa područja mjesne zajednice koji imaju biračko pravo.

Članovi savjeta mjesne zajednice biraju se neposredno, tajnim glasanjem na način i po postuku utvrđenim odlukom Vijeća o izboru savjeta.

Kod izbora savjeta mjesnih zajednica odlukom Vijeća utvrđuje se mjesto i vrijeme održavanja izbora, organi za sprovođenje izbora kao i druga pitanja u vezi sa izbornim procesom.

Član 90.

Rezultate izbora za članove savjeta mjesne zajednice potvrđuje Vijeće u roku od 30 dana od dana održavanja izbora.

Član 91.

Prijedlog kandidata za člana savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti: savjet mjesne zajednice, jedna grupa građana kao i građani pojedinačno koji imaju prebivalište na području mjesne zajednice.

Prilikom predlaganja kandidata za članove savjeta mjesne zajednice, mora se voditi računa da sastav kandidata odražava teritorijanu zastupljenost, nacionalnu i spolnu strukturu stanovništva, te da spolovi budu ravnopravno zastupljeni, u skladu sa zakonom.

Član 92.

Izbori za članove savjeta mjesne zajednice održavaju se istog dana u svim mjesnim zajednicama. Dan održavanja izbora utvrđuje se odlukom Vijeća.

Ukoliko u savjet mjesne zajednice nije izabran najmanje jedan član iz svakog konstitutivnog naroda koji čine na području mjesne zajednice najmanje 10% stanovnika prema službenoj evidenciji općinskog načelnika, u savjet će biti izabran predloženi član iz tog naroda koji je dobio najveći broj glasova kandidata iz tog naroda, bez obzira na ostale kandidata.

Mandat članova savjeta mjesne zajednice traje četiri godine.

U izboru članova savjeta mjesne zajednice učestvuju građani upisani u centralni birački spisak za područja mjesne zajednice.

Član 93.

Članu savjeta mjesne zajednice prestaje mandat:

- *istekom mandata,*
- *smrću,*
- *preseljenjem na područje druge mjesne zajednice,*
- *upućivanjem na izdržavanje kazne zatvora duže od tri mjeseca,*
- *ako je pravosnažnom sudskom presudom lišen poslovne sposobnosti,*
- *ostavkom i smjenjivanjem.*

Ako članu savjeta mjesne zajednice mandat prestane prije vremena za koje je biran, Vijeće će svojom odlukom dodijeliti mandat slijedećem kandidatu koji je dobio najveći broj glasova na kandidacionoj listi na izborima za savjet mjesne zajednice.

Član 94.

Savjet mjesne zajednice:

- *predlaže Statut mjesne zajednice,*
- *donosi poslovnik o radu, u skladu sa ovim Statutom,*
- *predlaže plan određenih komunalnih akcija i prioritete u njihovoj realizaciji,*
- *bira predsjednika savjeta mjesne zajednice i zamjenika predsjednika,*
- *saziva mjesne zborove građana,*
- *donosi program rada i izvještaj o radu,*
- *sarađuje sa organima javne bezbjednosti,*
- *obrazuje svoja radna tijela,*
- *obavlja i druge poslove utvrđene Statutom mjesne zajednice.*

Savjet mjesne zajednice obavlja i druge poslove koje mu iz samoupravnog djelokruga Općine prenese Vijeće, a koji su od značaja za mjesnu zajednicu, informiše zbor građana o svom radu i o pitanjima vezanim za mjesnu zajednicu najmanje dva puta godišnje.

Član 95.

Način rada i odlučivanja savjeta mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice.

Član 96.

Savjet mjesne zajednice Vijeću podnosi godišnji izvještaj o svom radu i za svoj rad odgovara Vijeću i zboru građana.

Nadzor nad radom organa mjesne zajednice vrši Vijeće na način predviđen zakonom i Statutom.

Član 97.

Vijeće ima pravo da raspusti savjet mjesne zajednice, ili da razriješi dužnosti predsjednika savjeta mjesne zajednice, ako se utvrdi da rade suprotno zakonu, ovom Statutu, statutu mjesne zajednice i drugim propisima.

b) Predsjednik savjeta mjesne zajednice

Član 98.

Savjet mjesne zajednice na prvoj sjednici bira predsjednika i zamjenika predsjednika iz reda svojih članova na period od dvije godine, a mogu biti ponovo izabrani na tu dužnost do isteka mandata člana savjeta mjesnih zajednica.

Član 99.

Predsjednik i zamjenik predsjednika savjeta mjesne zajednice i član savjeta mogu biti opozvani po postupku i na način utvrđen statutom mjesne zajednice.

Član 100.

Članovi savjeta mjesne zajednice imaju pravo na naknadu koju utvrđuje Vijeće svojom odlukom.

Član 101.

Predsjednik savjeta mjesne zajednice:

- *predstavlja i zastupa mjesnu zajednicu i savjet mjesne zajednice,*
- *saziva sjednice savjeta, predlaže dnevni red, predsjedava sjednicama savjeta i potpisuje akte savjeta,*
- *provodi i osigurava provođenje odluka savjeta i podnosi izvještaje o provođenju odluka savjeta zboru građana,*
- *sarađuje sa organima javne bezbjednosti i sigurnosti građana,*
- *sudjeluje u provođenju mjera zaštite za sprečavanje od prirodnih i drugih nesreća, u skladu sa aktivnostima organa i službi za upravu Općine i obezbjeđuje provođenje tih mjera na području mjesne zajednice,*
- *obavlja i druge poslove koje mu povjeri savjet, a koje su uvrđene statutom mjesne zajednice.*

Predsjednik savjeta mjesne zajednice odgovara za svoj rad građanima i savjetu mjesne zajednice.

c) Sredstva za rad mjesne zajednice

Član 102.

Sredstva za zadovoljenje potreba i interesa građana mjesne zajednice obrazuju se od:

- prihoda koje Općina ustupi mjesnim zajednicama, u skladu sa planovima razvoja mjesnih zajednica, odnosno Općine, o čemu odlučuje Vijeće,
- sredstava građana koja oni udružuju putem samodoprinosu ili na drugi način,
- naknade za usluge i drugih prihoda koje svojim aktivnostima ostvaruje mjesna zajednica,
- poklona i drugih sredstava, u skladu sa zakonom.

O korištenju sredstava iz stava 1. ovog člana odlučuje savjet mjesne zajednice, u skladu sa statutom mjesne zajednice.

Član 103.

Financijska sredstva za rad mjesnih zajednica obezbjeđuju se u budžetu Općine u nadležnoj Službi za odnose sa mjesnim zajednicama, u skladu sa programom rada Vijeća i načelnika, cijeneći potrebe i interese mjesnih zajednica i mogućnosti Općine. U okviru sredstava iz stava 1. ovog člana planiraju se sredstva na ime naknade za rad članovima savjeta mjesne zajednice, o čemu odluku donosi Vijeće, prilikom usvajanja budžeta.

Općina obezbjeđuje prostorije za rad mjesnih zajednica.

Član 104.

Obavljanje stručnih, tehničkih i drugih poslova u mjesnim zajednicama vrši općinska služba za upravu nadležna za odnose sa mjesnim zajednicama.

Član 105.

Ako Komisija za statut i propise Vijeća utvrdi da odluke organa mjesne zajednice nisu u skladu sa zakonom, ovim Statutom i statutom mjesne zajednice, predložiti će Vijeću obustavu izvršenja tih odluka.

XI – NEPOSREDNO UČEŠĆE GRAĐANA U ODLUČIVANJU I IZJAŠNJAVANJU O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOG DJELOKRUGA OPĆINE

1. Oblici neposrednog odlučivanja građana

Član 106.

Oblici neposrednog učešća građana u odlučivanju i izjašnjavanju o lokalnim poslovima iz samoupravnog djelokruga Općine su: referendum, mjesni zbor građana, građanska inicijativa, predstavke i pritužbe građana, javna rasprava, razgovor sa građanima i istraživanje javnog mnijenja, i drugi oblici u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

2. Referendum

Član 107.

Vijeće pod uslovima propisanim zakonom i ovim Statutom može raspisati referendum.

Referendum se može raspisati radi odlučivanja o prijedlogu o promjeni Statuta, o prijedlogu za udruživanje Općine sa drugim općinama, donošenja određenog propisa ili drugog općeg akta Općine, o promjeni granica Općine, kao i drugim pitanjima iz djelokruga Vijeća određenim zakonom i ovim Statutom.

Referendum se može raspisati o svim pitanjima iz samoupravnog djelokruga Općine koja su od posebnog interesa za razvoj Općine ili građana Općine o kojima Vijeće ima pravo donositi odluke.

Član 108.

Referendum, na osnovu zakona i ovog Statuta može raspisati Vijeće na prijedlog jedne trećine ukupnog broja vijećnika Vijeća, na prijedlog načelnika ili na prijedlog jedne trećine mjesnih zajednica na području Općine na osnovu odluke koju donosi mjesni zbor građana.

Član 109.

Odlukom Vijeća o raspisivanju referenduma određuju se pitanja o kojima građani treba da se izjasne na referendumu, kao i područja na kojima treba provesti referendum.

Postupak održavanja referenduma propisuje Vijeće odlukom o raspisivanju referenduma u skladu sa zakonom, ovim Statutom i poslovnikom Vijeća.

Građani se o pitanjima, koja se postavljaju na referendumu izjašnjavaju sa «ZA» ili «PROTIV».

Referendum provodi komisija za provođenje referenduma koju imenuje Vijeće.

Komisija za provođenje referenduma određuje upisana mjesta na području na kojem će se građani izjašnjavati na referendumu.

Član 110.

Pravo odlučivanja na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području Općine, i koji su upisani u birački spisak Općine.

Odluka donesena na referendumu obavezujuća je za Vijeće, načelnika i građane.

Na odluke donesene referendumom primjenjuju se odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi Kantona, koje se odnose na nadzor i zaštitu lokalne samouprave.

Član 111.

Prijedlog koji na referendumu nije prihvaćen, ne može se ponovno iznijeti na referendum prije isteka roka od godinu dana od dana održavanja referenduma.

3. Zbor građana

Član 112.

Zbor građana mjesne zajednice (u daljem tekstu: zbor građana) je organ konsultovanja o lokalnim poslovima.

Na zboru građana mjesne zajednice provodi se javna rasprava i daje mišljenje o pitanjima o kojim odlučuje Vijeće dvotrećinskom većinom, kao i u postupku donošenja planova Općine koji se odnose na području mjesne zajednice i drugim pitanjima koje odredi Vijeće.

Zbor građana se informiše o pitanjima o kojima odlučuje savjet mjesne zajednice i određenim pitanjima o kojima odlučuje Vijeće.

Zbor građana može davati inicijative i prijedloge o pitanjima iz nadležnosti mjesne zajednice, koja su od značaja za život građana, kao što su:

- izgradnja i održavanje puteva, kanalizacije, vodovoda, drugih komunalnih potreba i infrastrukture,*
- uređenje naselja, izgradnja i uređenje parkova, nasada, dječijih igrališta i drugih objekata i*
- zaštite okoliša i sl.*

Inicijativa zbora građana mjesne zajednice koju je podržalo najmanje 5% građana mjesne zajednice upisanih u birački spisak, obavezuje savjet mjesne zajednice i organe općinske vlasti da se o njoj izjasne. Vijeće može tražiti mišljenje od zbora građana o prijedlogu određenog propisa, kao i drugim pitanjima iz djelokruga Općine kod provođenja javne rasprave.

Član 113.

Na zboru građana imaju pravo sudjelovati birači koji imaju prebivalište na području, za koje je sazvan zbor građana.

Član 114.

Zbor građana saziva predsjednik savjeta mjesne zajednice, po potrebi, a obavezno na zahtjev načelnika i Vijeća, kao i na inicijativu 30 građana mjesnog područja za koje se održava zbor.

Zbor građana saziva se za dio područja mjesne zajednice koji čini zasebnu cjelinu (dio naselja, stambeni blok ili više manjih naselja).

Zbor građana saziva se javnim upućivanjem poziva na način prikladan mjesnim prilikama.

Javni poziv se može uputiti putem medija ili drugih sredstava javnog informisanja, oglašavanjem na oglasnim tablama u mjesnim uredima, mjesnim zajednicama, na javnim objektima i na drugi prikladan način.

Poziv na zbor sadrži mjesto i vrijeme održavanja zbora građana kao i pitanja koja će se razmatrati na zboru.

Član 115.

Savjet mjesne zajednice dužan je organizirati i osigurati održavanje zbora građana. O održavanju zbora građana brine se predsjednik savjeta mjesne zajednice.

Zbor građana vodi predsjednik savjeta mjesne zajednice.

Član 116.

Odluka donesena za zboru građana obavezujuća je za savjet mjesne zajednice, ali ne obavezuje Vijeće i načelnika.

Savjet mjesne zajednice dužan je izvjestiti zbor građana o tome što je poduzeto u vezi s njihovim mišljenjem i prijedlozima.

4. Građanska inicijativa

Član 117.

Građani mogu Vijeću podnositi inicijative za donošenje određenog propisa ili drugog akta ili rješavanje drugih pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine, koji su od posebnog i neposrednog interesa za građane.

Građanska inicijativa mora biti u pismenoj formi i obrazložena, a ukoliko su za realizaciju inicijative potrebna sredstva, mora sadržavati prijedlog načina obezbjeđenja tih sredstava.

Vijeće je dužno razmotriti građansku inicijativu, koju je svojim potpisom uz navođenje jedinstvenog matičnog broja podržalo najmanje 5% birača upisanih u centralni birački spisak, i donijeti po toj inicijativi odluku na prvoj narednoj sjednici, a najkasnije u roku od 60 (šezdeset) dana od dana dostavljanja Vijeću.

Vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko pitanje o kojem je pokrenuta nije u djelokrugu Vijeća, uz uputu o nadležnom organu za njeno rješavanje i preporuku nadležnom organu da inicijativu uzme u razmatranje.

Vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko ne ispunjava formalne uslove iz stava 2. i 3. ovog člana.

Član 118.

Vijeće je dužno odluku o prihvatanju, odbijanju, ili odbacivanju građanske inicijative dostaviti podnosiocima odmah po njenom donošenju.

5. Predstavke i pritužbe građana

Član 119.

Građani pojedinačno ili skupno mogu podnositi predstavke Vijeću i načelniku.

Predstavka mora biti potpisana i mora sadržavati imena i prezimena, kao i adrese građana, koji je potpisuju i njihove jedinstvene matične brojeve.

Organi Općine iz stava 1. ovog člana dužni su u roku od 30 dana od dana podnošenja predstavke odgovoriti građanima koji su predstavku podnijeli.

Predstavke mogu podnositi građani koji imaju biračko pravo i prebivalište na području Općine.

Član 120.

Građani i pravna lica imaju pravo Vijeću i načelniku podnositi pritužbe.

Organi iz stava 1. ovog člana dužni su omogućiti građanima i pravnim licima podnošenje pritužbi na svoj rad, te na odnos službenika i namještenika u tim organima kada im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja građanskih dužnosti.

Pritužba mora biti potpisana i na njoj navedena imena i prezimena, te adrese građana koji podnose pritužbu, odnosno naziv i sjedište pravnog subjekta.

Organi iz stava 1. ovog člana su dužni u službenim prostorijama na vidnom mjestu osigurati potrebna tehnička i druga sredstva potrebna za podnošenje pritužbi, te omogućiti usmeno davanje pritužbi.

Član 121.

Pritužbe koje se podnose Vijeću obrađuje sekretar Vijeća, a razmatra nadležno radno tijelo, a pritužbe koje se podnose načelniku, obrađuju rukovodeći državni službenici zaduženi za odgovarajuću oblast.

Građanin se neposredno može obratiti Vijeću, s tim da zatraži prethodnu saglasnost predsjedavajućeg Općinskog vijeća. Ukoliko predsjedavajući ocijeni da bi izlaganje građanina pomoglo u raspravi po određenim pitanjima, omogućit će mu obraćanje Vijeću.

6. Javna rasprava

Član 122.

Vijeće, putem javne rasprave, omogućava građanima da učestvuju u donošenju propisa iz nadležnosti Općine, u skladu sa zakonom, poslovníkom Vijeća i ovim Statutom.

Poslovníkom Vijeća detaljnije će se regulisati obaveze predlagača i način vođenja javne rasprave.

Javna rasprava se obavezno organizuje i provodi prilikom donošenja propisa i akata iz člana 22. ovog Statuta koje donosi Vijeće dvotrećinskom većinom, budžeta i drugih akata koje odredi Vijeće.

7. Drugi oblici neposrednog izjašnjavanja građana

Član 123.

Načelnik Općine i predsjedavajući Vijeća, dužni su omogućiti građanima i pravnim licima podnošenje podnesaka i pritužbi na svoj rad, kao i na rad svojih institucija i tijela, te na nepravilan odnos zaposlenih u tim tijelima, kada im se obraćaju radi ostvarivanja njihovih prava i interesa ili izvršavanja njihovih građanskih dužnosti.

Član 124.

Načelnik i predsjedavajući Vijeća dužni su da odrede dio radnog vremena za neposredne susrete i razgovor sa građanima.

8. Istraživanje javnog mnijenja

Član 125.

Vijeće i načelnik mogu, za pitanja iz svoje nadležnosti, organizovati i provesti razne upitnike, ankete i slične oblike istraživanja javnog mnijenja, što se za Vijeće bliže reguliše u poslovniku Vijeća, a za načelnika reguliše odgovarajućim aktima.

XII – IMOVINA I FINANSIRANJE OPĆINE

1. Imovina Općine

Član 126.

Imovinu Općine čine pokretna i nepokretna imovina, a imovinom se smatraju stvari novčana sredstva i prava koja pripadaju Općini, u skladu sa zakonom.

Nosilac prava raspolaganja imovinom Općine je Općinsko vijeće.

Vijeće odlučuje o pribavljanju i korištenju, upravlja i raspoložuje imovinom Općine na način i pod uslovima propisanim zakonom i ovim Statutom.

O sticanju, otuđivanju i raspolaganju ili davanju imovine u vlasništvu Općine, odlučuje Vijeće u skladu sa zakonom.

Općinsko pravobranilaštvo daje Vijeću prethodno mišljenje o zakonitosti raspolaganja imovinom.

Vijeće je dužno upravljati i raspolagati imovinom Općine brižno i prema načelima dobrog domaćina, postupajući u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 127.

Evidenciju općinske imovine, u skladu sa zakonom, vodi Općinski načelnik.

Načelnik je dužan najmanje jednom godišnje izvjestiti Vijeće o stanju općinske imovine.

Član 128.

Imovinom Općine, koju je Vijeće prenijelo svojom odlukom na upravljanje javnim ustanovama i javnim preduzećima, te ustanove i preduzeća tom imovinom upravljaju u skladu sa njihovom namjenom, u skladu sa zakonom i odlukom Vijeća o davanju imovine na upravljanje.

Član 129.

Kontrolu zakonitog upravljanja imovinom Općine, kao i nadzor nad materijalnim i finansijskim poslovanjem organa Općine obavljaju nadležni federalni i kantonalni organi i Vijeće, u skladu sa Ustavom i zakonom.

Vijeće i njegova radna tijela u okviru svoje nadležnosti obavljaju poslove nadzora nad materijalnim i finansijskim poslovanjem organa Općine.

2. Finansiranje Općine

Član 130.

Finansiranje Općine vrši se na način regulisan Zakonom o budžetima u Federaciji BiH, Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH, Zakonom o principima lokalne samouprave, Zakonom o lokalnoj samoupravi Kantona, drugim propisima i ovim Statutom.

Član 131.

Općina ima svoje prihode kojima u okviru samoupravog djelokruga Općine slobodno raspolaže.

Prihodi Općine srazmjerni su poslovima, koji se u skladu sa zakonom, nalaze u njenom djelokrugu.

Član 132.

Prihodi Općine su:

a) vlastiti prihodi:

- *porezi na imovinu, porez od poljoprivredne djelatnosti, porez na promet nekretnina i drugi porezi, u skladu sa zakonom i drugim propisima,*
- *prihodi od imovine u vlasništvu Općine i imovinskih prava,*
- *komunalne takse, druge takse i naknade, u skladu sa općinskim propisima,*
- *novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje koje Općina propisuje,*
- *prihodi od preduzeća i drugih pravnih lica u vlasništvu Općine,*
- *kamata, u skladu sa zakonom,*
- *prihodi od koncesije, u skladu sa zakonom,*
- *prihodi od samodoprinosa, u skladu sa općinskom odlukom i ovim Statutom,*
- *darovi, nasljedstva, pomoći i donacije,*
- *prihodi od budžetskih korisnika,*
- *drugi prihodi utvrđeni zakonom ili odlukom Vijeća.*

b) drugi prihodi Općine:

- *prihodi od dodjeljenih poreza, u skladu sa zakonom,*
- *transferi i grantovi od viših nivoa vlasti,*
- *dug, u skladu sa zakonom.*

Član 133.

Općina može, radi zadovoljavanja potreba građana, prikupljati sredstva na osnovu neposrednog izjašnjavanja građana, u skladu sa zakonom, odnosno ovim Statutom.

Odluku o pokretanju postupka prikupljanja sredstava na način utvrđen u stavu 1. ovog člana, donosi Vijeće na prijedlog:

- *jedne trećine ukupnog broja vijećnika Vijeća,*
- *načelnika,*
- *jedne trećine mjesnih zajednica, na osnovu odluka zborova građana.*

Član 134.

Ostvarenim prihodima Općina samostalno raspolaže kroz budžet Općine koje donosi Vijeće, u skladu sa zakonom, ovim Statutom i drugim propisima.

3. Budžet Općine

Član 135.

Prihodi i rashodi Općine utvrđuju se u budžetu Općine.

Svi prihodi i primici budžeta moraju biti raspoređeni u budžetu i iskazani po izvorima iz kojih potiču.

Prihodi i rashodi budžeta moraju biti uravnoteženi.

Budžet se izrađuje na način predviđen zakonom i ovim Statutom, a po isteku godine za koju je budžet donesen, sastavlja se završni račun i Izvještaj o izvršenju budžeta, u skladu sa zakonskim propisima.

Član 136.

Načelnik je dužan dostaviti prijedlog budžeta Vijeću u roku propisanom budžetskim kalendarom u skladu sa zakonom.

Član 137.

Vijeće većinom od ukupnog broja vijećnika usvaja budžet u roku predviđenom budžetskim kalendarom, a najkasnije do 31. decembra tekuće godine.

Ukoliko Vijeće ne donese budžet u roku iz prethodnog stava, a najkasnije do 31. marta, finansiranje se obavlja privremeno.

Odluku o privremenom finansiranju Općine donosi Vijeće u skladu sa zakonom, na prijedlog načelnika.

Privremeno finansiranje prema odluci iz stava 3. ovog člana ne može biti veće od realizacije budžeta za isti period prethodne godine, umanjenog za kapitalne investicije, izuzevši kapitalne investicije, čija se realizacija nastavlja u tekućoj godini.

Član 138.

Ukoliko Vijeće ne usvoji budžet do 31. marta tekuće budžetske godine, načelnik proglašava budžet.

Budžet stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

Član 139.

Ukoliko načelnik, Vijeće ili jedna trećina vijećnika smatraju da usvojeni budžet u određenoj poziciji može ugroziti funkcionisanje Općine, mogu u roku od 7 (sedam) dana zatražiti arbitražu.

Arbitraža se sprovodi u skladu sa zakonom.

Do donošenja arbitražne odluke budžet se izvršava.

Član 140.

Načelnik upravlja prihodima i rashodima utvrđenim u budžetu Općine i odgovoran je za izvršavanje budžeta, u skladu sa zakonom, odlukom o izvršavanju budžeta i drugim propisima.

Vijeće i nadležno radno tijelo Vijeća nadzire ukupno materijalno i finansijsko poslovanje Općine, te korisnike općinskog budžeta što se tiče namjene, opsega, dinamike i korištenja sredstava.

Reviziju godišnjeg izvještaja budžetskih korisnika obavlja Ured za reviziju budžeta u Federaciji BiH.

XIII – PROPISI I DRUGA AKTA OPĆINE

1. Propisi i akti Vijeća

Član 141.

U okviru poslova iz svoje nadležnosti Vijeće donosi propise i druge akte:

Statut Općine, poslovnik Vijeća, godišnji planski akt, program, preporuku, smjernicu, deklaraciju, rezoluciju, izjavu, odluku, rješenje, izvještaj, informaciju, zaključak i druge akte iz nadležnosti Vijeća, u skladu sa zakonom.

Propisi Vijeća su: Statut, budžet, završni račun, planski dokumenti, odluke, pravilnici i poslovnik Vijeća i drugi propisi utvrđeni poslovníkom Vijeća.

Opći akti Vijeća su: strategija, platforma, naredbe, preporuke, programi, smjernice, deklaracije, rezolucije, informisanje i druga akta.

Pojedinačni akti Vijeća su: rješenja i zaključci.

Propisi i svi akti Vijeća moraju biti u saglasnosti sa Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

Poslovníkom Vijeća bliže se utvrđuje sadržaj, način pripremanja i postupak donošenja općinskih propisa i akata Općine i način njihovog objavljivanja.

Član 142.

Propisima Vijeća se uređuju slijedeća pitanja:

- *Statut je osnovni i najvažniji propis Općine, kojim se uređuju sva osnovna pitanja koja se odnose na organizaciju, nadležnost i način rada općinskih organa vlasti, lokalna samouprava i druga pitanja navedena u članu 1. ovog Statuta,*
- *Budžet je propis kojim se uređuju prihodi i rashodi Općine za kalendarsku godinu, u skladu sa zakonom i ovim Statutom,*
- *Završni račun je propis kojim se utvrđuje realizacija budžeta Općine i način korištenja ostvarenih prihoda i rashoda,*
- *Planski dokumenti su propisi o prostornom, urbanističkom i strateškom razvoju Općine,*
- *Odluka je propis kojim se uređuju pitanja iz samoupravnog djelovanja Općine koja se nalaze u nadležnosti Vijeća, prema ovom Statutu i zakonu,*
- *Pravilnikom se uređuju pitanja određena zakonom, ovim Statutom i odlukama iz tačke 4. stav 1. ovog člana,*
- *Poslovníkom Vijeća bliže se utvrđuje organizacija i rad Vijeća, kao i sadržaj i način pripremanja i donošenja propisa i drugih akata.*

Član 143.

Vijeće zaključkom odlučuje koje će nacрте propisa i akata staviti na javnu raspravu. Na javnu raspravu obavezno se stavljaju propisi i akti iz člana 22. stava 3. ovog Statuta koje Vijeće donosi dvotrećinskom većinom glasova, kao i nacrt budžeta Općine.

Vijeće odlučuje da se nacrt odluke stavi na javnu raspravu zaključkom. Zaključkom se utvrđuje način na koji će se provesti javna rasprava i način na koji će nacrt odluke biti objavljen, utvrđuje se rok u kojem se treba provesti javna rasprava i utvrđuje način prikupljanja i sređivanja prijedloga i mišljenja iz javne rasprave.

Na javnu raspravu zaključkom Vijeća iznose se sljedeći akti: Nacrt statuta, budžeta, prostornog i urbanističkog plana i opći bilans sredstava i drugi akti koje odredi Vijeće. Javna rasprava o nacrtima akata iz st. 1. i 2. ovog člana, organizuje se u mjesnim zajednicama putem zborova i savjeta mjesnih zajednica, parlamentarnih stranaka koje su zastupljene u Vijeću i nadležnim radnim tijelima Vijeća.

Član 144.

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti, Vijeće i radna tijela Vijeća donose rješenja i zaključke kao pojedinačne akte u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Rješenjem se na osnovu zakona i drugih propisa i ovog Statuta rješava o pravima i obavezama, ili pravnim interesima građana i pravnih lica iz nadležnosti Vijeća, kao i pitanjima koja se odnose na imenovanja, postavljenja i razrješavanja i na radno-pravni status lica zaposlenih u Vijeću.

Zaključkom se utvrđuju stavovi o pitanjima od značaja za provođenje utvrđene politike i općinskih propisa iz samoupravnog djelokruga Općine, kao i zadaci za načelnika ili općinske službe za upravu prilikom razmatranja pitanja iz njihovog djelokruga o kojima se ne odlučuje rješenjem.

Poslovníkom Vijeća se bliže uređuje donošenje rješenja i zaključaka.

Član 145.

Propisi Vijeća se objavljuju u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

Propisi Vijeća stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja, a izuzetno, mogu stupiti i u kraćem roku, a najranije narednog dana od dana objavljivanja, ako postoji opravdan javni interes da stupe na snagu u tom roku.

2. Propisi i akti načelnika

Član 146.

Načelnik u provedbi zakonskih propisa i općih akata iz samoupravnog djelokruga Općine donosi propise i pojedinačne akte.

Propisi i opći akti načelnika su: uredbе, naredbe, pravilnici kao provedbeni propisi, uputstva i instrukcije.

Pojedinačni akti su rješenja i zaključci koji se donose na upravnom rješavanju i rješenja i zaključci o pravima i dužnostima državnih službenika i namještenika iz radnog odnosa.

Protiv upravnih akata načelnika, donesenih u prvom stepenu na osnovu Statuta ili propisa Vijeća iz samoupravnog djelokruga Općine, u drugom stepenu rješava Drugostepena stručna komisija Vijeća.

Načelnik u prenesenim poslovima federalne i kantonalne vlasti rješava u upravnim stvarima u prvom stepenu.

Protiv upravnih akata načelnika iz stava 4. ovog člana u drugom stepenu rješava nadležno federalno odnosno kantonalno ministarstvo.

Propisi, opći i pojedinačni akti načelnika donose se u skladu sa zakonom i propisima Vijeća.

Član 147.

Načelnik može donositi propise iz svoje nadležnosti kada je propisom Vijeća, odnosno zakonom i ovim Statutom ovlašten za donošenje propisa.

Načelnik osigurava izvršenje propisa i akata na način i po postupku propisanom zakonom i ovim Statutom.

Član 148.

Propisi načelnika objavljuju se u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“ i stupaju na snagu narednog dana od dana objavljivanja.

3. Akti radnih tijela Općinskog vijeća

Član 149.

Akti radnih tijela Vijeća su rješenja i zaključci.

XIV – SARADNJA I UDRUŽIVANJE

1. Saradnja sa Gradom

Član 150.

Općina Novo Sarajevo će u obavljanju svoje dužnosti međusobno sarađivati sa Gradom Sarajevo i općinama koje čine Grad Sarajevo, radi obavljanja poslova od zajedničkog interesa u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim Statutom, o čemu odlučuje Vijeće.

2. Savez općina i gradova

Član 151.

Općina se može udruživati u savez općina i gradova, u skladu sa zakonom.

Odluku o udruživanju donosi Vijeće.

Odlukom o udruživanju utvrđuju se ciljevi udruživanja i način ostvarivanja tih ciljeva u savezu općina i gradova i druga pitanja od značaja za rad u zajednici općina i gradova.

Općina odlukom Vijeća može sarađivati samostalno sa pojedinim općinama i gradovima.

3. Međunarodno udruživanje lokalnih zajednica

Član 152.

Općina može pristupiti međunarodnom udruživanju lokalnim zajednicama i sarađivati sa odgovarajućim lokalnim jedinicama drugih država, u skladu sa Ustavom i zakonom.

Odluku o pristupanju udruživanjima, odnosno ostvarivanju saradnje iz predhodnog stava donosi Vijeće.

4. Odnosi i saradnja sa višim organima vlasti

Član 153.

U vršenju vlasti i ostvarivanju prava i dužnosti, Općina u okviru ovlaštenja sarađuje sa državnim, federalnim i kantonalnim organima i sprovodi zakone viših organa vlasti iz svoje nadležnosti.

Općina može federalnim, odnosno kantonalnim vlastima na razmatranje upućivati inicijative, prijedloge i sugestije.

Član 154.

U vršenju povjerenih ovlasti organi općine primjenjuju sve upute i smjernice koje dobiju od državnih, federalnih i kantonalnih vlasti.

Organi općine imaju pravo vršenja prenesenih nadležnosti prilagoditi lokalnim uslovima, kad to predviđa zakon ili kad ih za to ovlaste nadležne državne, federalne i kantonalne vlasti.

Član 155.

Općina može uspostaviti prijateljske odnose sa pojedinim općinama, gradovima i drugim lokalnim jedinicama u zemlji i inostranstvu zbog njihovog doprinosa razvoju međusobnih prijateljskih odnosa i saradnje, čime se podstiče razvoj i kulturna saradnja Općine.

Odluku o uspostavljanju prijateljskih odnosa donosi Vijeće.

Član 156.

Delegaciju za saradnju sa općinama, gradovima i udruženjima čine Vijeće i načelnik. Vijeće, odnosno načelnik mogu iz svog djelokruga samostalno sarađivati sa općinama, gradovima i udruženjima u zemlji, a ti odnosi u inostranstvu regulišu se poslovníkom Vijeća.

XV – JAVNA PRIZNANJA OPĆINE

Član 157.

Vijeće može dodjeljivati javna priznanja građanima, organima vlasti, političkim organizacijama i udruženjima građana i drugim institucijama za zasluge na području društvene, privredne, kulturne, sportske i druge aktivnosti od značaja za Općinu.

Javna priznanja su:

- zlatna plaketa,*
- srebrna plaketa.*

Oblik i sadržaj javnih priznanja iz stava 2. ovog člana utvrđuje se posebnom odlukom Vijeća, a način i postupak dodjele javnih priznanja utvrđuje se pravilnikom o javnim priznanjima Općine koji donosi Vijeće.

XVI – JAVNOST RADA I INFORMISANJE

Član 158.

Rad općinskih organa je javan.

Njihova dužnost je pravovremeno, istinsko potpuno i objektivno informisanje javnosti o njihovom radu u skladu sa zakonom.

Javnost rada organa općine obezbjeđuje se putem redovnog saopćavanja informacija štampanim i elektronskim medijima, javnog informisanja, održavanja konferencija za štampu, izradom brošura, biltena, materijala informativnog karaktera, kao i drugim pogodnim sredstvima i načinom javnog obavještanja.

Objavljivanje informacija je javno i transparentno.

Član 159.

Pristup informacijama iz nadležnosti organa Općine, Vijeća i načelnika ostvaruje se u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama.

Član 160.

Sjednice Općinskog vijeća su javne i pravovremeno se javno najavljuju i u odgovarajućoj formi.

Sjednicama Vijeća mogu prisustvovati organizacije i udruženja kao i građani na način i pod uslovom propisanim poslovnikom Vijeća, u skladu sa zakonom.

Vijeće može odlučiti da se njegove sjednice prenose i putem elektronskih medija.

Vijeće može isključiti javnost prilikom raspravljanja o pojedinim pitanjima i o tom pitanju raspravljati i odlučivati na zatvorenoj sjednici.

Pojedinosti o pitanjima iz stava 1.2.3.i 4. ovog člana uređuju se poslovnikom Vijeća.

XVII – DONOŠENJE I PROMJENE STATUTA

Član 161.

Statut, izmjene i dopune Statuta, odnosno autentično tumačenje Statuta Općine usvaja se dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja vijećnika.

Član 162.

Poslovníkom Općinskog vijeća bliže se razrađuje postupak donošenja, izmjena i dopuna, odnosno autentičnog tumačenja Statuta Općine.

Član 163.

Prijedlog za pokretanje postupka za promjenu Statuta može podnijeti, načelnik i Komisija za statut i propise Vijeća.

Prijedlog iz stava 1. ovog člana mora biti obrazložen, a podnosi se predsjedavajućem Vijeća u pismenoj formi.

Član 164.

Prjedlog za promjenu Statuta razmatra se na sjednici Vijeća.

Ako se ne prihvati prijedlog za promjenu Statuta, isti prjedlog se ne može ponovo staviti na dnevni red Vijeća prije isteka šest mjeseci nakon što je rasprava o prijedlogu na Vijeću zaključena.

Član 165.

Komisija za statut i propise Vijeća izrađuje nacrt Statuta i upućuje ga na razmatranje Vijeću.

Vijeće zaključkom upućuje nacrt Statuta na javnu raspravu.

Prijedlog Statuta izrađuje Komisija za statut i propise.

Prijedlog Statuta i izmjene i dopune Statuta usvajaju se dvotrećinskom većinom ukupnog broja vijećnika, po proceduri utvrđenoj poslovnikom Vijeća.

Član 166.

Promjenom Statuta Općine, ne može se ukinuti niti umanjiti nijedno od ljudskih prava i osnovnih sloboda utvrđenih Ustavom, zakonom, konvencijom i ovim Statutom.

XVIII – NADZOR I ZAŠTITA PRAVA NA LOKALNU SAMOUPRAVU

1. Nadzor

Član 167.

Nadzor nad zakonitosti rada organa Općine obavlja se na način i po postupku predviđenim Ustavom i zakonom.

Nadzor iz prethodnog stava ovog člana provodi se shodno načinu i postupku utvrđenom zakonom, kojim se uređuje kantonalna uprava.

Nadzor nad radom organa Općine obavlja se na način koji osigurava da intervencija nadležnog organa bude u granicama kojima se štite prava i dužnosti Općine, utvrđena ovim Statutom.

2. Zaštita prava na lokalnu samoupravu

Član 168.

Radi ostvarivanja Ustavom, zakonom i ovim Statutom utvrđenih prava, osigurava se zaštita prava građana na lokalnu samoupravu.

Zaštita prava građana na lokalnu samoupravu obuhvata naročito:

- *prava građana da putem referendumima i drugih oblika odlučivanja, ličnim izjašnjavanjima i preko slobodno izabраниh predstavnika odlučuju o poslovima lokalnog značaja.*

3. Prava građana na samoorganizovanje

Član 169.

Pravo građana je da budu konsultovani o svim pitanjima kada se zakonom uređuju pitanja kojima se regulišu prava i obaveza Općine.

Općina može pokrenuti postupak za zaštitu lokalne samouprave, odnosno ocjenu ustavnosti i zakonitosti i drugih propisa koji ograničavaju lokalnu samoupravu iz nadležnosti Općine u skladu sa zakonom.

4. Upravni nadzor

Član 170.

Upravni nadzor nad aktivnostima organa Općine vrše nadležni federalni i kantonalni organi u okviru svojih odgovarajućih područja i nadležnosti.

Upravni nadzor nad radom organa Općine u vršenju vlastitih nadležnosti, Općina uređuje na način da se ojačaju unutrašnji mehanizmi nadzora, posebno u oblasti finansija i upravljanja.

Ovi mehanizmi predviđeni članom 48. Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH i ovim Statutom uređuju se poslovníkom Vijeća kojim se reguliše nadležnost radnih tijela Vijeća i aktima načelnika o upravljanju i internoj reviziji.

Član 171.

Upravni nadzor se ostvaruje vršenjem nadzora nad provedbom zakona i drugih propisa, kao i zakonitim postupanjem organa Općine.

Član 172.

Organi Općine su odgovorni za prioritarnu i potpunu provedbu privremenih mjera i sudskih odluka u vezi sa nadzorom organa Općine.

XIX - GRADSKO VIJEĆE GRADA SARAJEVA I IZBOR VIJEĆNIKA U GRADSKO VIJEĆE

Član 173.

U skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavom Kantona Sarajevo i zakonom, općine: Novo Sarajevo, Centar Sarajevo, Novi Grad Sarajevo i Stari Grad Sarajevo čine Grad Sarajevo.

Član 174.

U skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavom Kantona Sarajevo i zakonom, Vijeće delegira 7 izabranih vijećnika Vijeća u Gradsko vijeće Grada Sarajeva, koje broji 28 vijećnika.

Izbor vijećnika u Gradsko vijeće Grada Sarajeva, vrši se u skladu sa odredbama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i ovog Statuta.

Vijećnici Općinskog vijeća Novo Sarajevo delegirani u Gradsko vijeće Grada Sarajeva dužni su Vijeće informisati o važnim odlukama donesenim na sjednicama Gradskog vijeća najmanje dva puta godišnje.

Član 175.

Izbor vijećnika u Gradsko vijeće vrši se u roku od 30 dana od dana konstituisanja Općinskog vijeća.

Mandati za Gradsko vijeće dodjeljuju se kandidatima s kandidatskih listi poslije provedenih izbora u Općinskom vijeću za Gradsko vijeće, u skladu sa Izbornim zakonom BiH, a na način i po postupku propisanom ovim članom.

Kandidatsku listu iz stava 2. ovog člana, može predložiti politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili grupa općinskih vijećnika. Grupu općinskih vijećnika sačinjavaju tri i više vijećnika.

Na kandidatskoj listi iz stava 2. ovog člana zastupljeni su isključivo općinski vijećnici kojima je potvrđen i verificiran mandat u Općinskom vijeću kojem se predlaže kandidatska lista za provođenje izbora za Gradsko vijeće i to tako da se uz ime i prezime, obavezno navodi i nacionalno opredjeljenje kandidata.

Prilikom formiranja kandidatske liste Vijeće vodi računa da delegira u Gradsko vijeće najmanje po 20% vijećnika iz svakog konstitutivnog naroda, odnosno da izabere najmanje po jednog kandidata iz svakog konstitutivnog naroda.

Vijeće se može izjašnjavati o predloženoj kandidatskoj listi ako je ta kandidatska lista ovjerena od strane Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, što se detaljnije reguliše poslovníkom Vijeća.

Mandati za Gradsko vijeće se dobijaju kandidacionom listom, u skladu sa Izbornim zakonom.

Ukoliko se ovako provedenim izborima u Vijeću za Gradsko vijeće, među sedam izabranih gradskih vijećnika ne dobije minimalno potrebna zastupljenost vijećnika iz pojedinačnog konstitutivnog naroda, kako je to navedeno u stavu 5. ovog člana, umjesto izabranog vijećnika za Gradsko vijeće s najmanjim količnikom iz reda naroda za koji je i bez tog vijećnika zadovoljena minimalna zastupljenost, delegira se općinski vijećnik pripadnik naroda koji nije zastupljen u potrebnom broju među delegatima iz Vijeća, a koji na kandidatskoj listi kojoj pripada ima slijedeći najveći količnik. Ukoliko na toj kandidatskoj listi nema kvalificiranog kandidata, utvrđuje se

slijedeći najveći količnik i tako sve dok se ne dođe do kvalificiranog kandidata. Ukoliko među preostalim kandidatima na kandidatskim listama nije kvalificirani kandidat, za Gradsko vijeće se delegira općinski vijećnik koji je na izborima za Vijeće dobio najveći broj glasova građana i koji pripada narodu čiju je minimalnu zastupljenost u Gradskom vijeću potrebno osigurati delegiranjem iz Vijeća bez obzira na izborni rezultat političke stranke ili koalicije, odnosno rezultat koji je ostvario na lokalnim izborima kao nezavisni kandidat.

Ukoliko se na način iz stava 13. ovog člana ne može delegirati kvalificirani vijećnik, u Gradsko vijeće se delegira kvalificirani kandidat s najvećim brojem glasova građana, a sa liste kandidata koja je bila prijavljena na lokalnim izborima za Vijeće i to od strane političke stranke, koalicije ili grupe vijećnika čija kandidatska lista je na izborima u Vijeću za Gradsko vijeće dobila mandat koji se oduzima.

Ukoliko na listi kandidata političke stranke koalicije, liste nezavisnih kandidata ili grupe vijećnika za lokalne izbore za Vijeće, a čija kandidatska lista je na izborima u Vijeću za gradske vijećnike dobila mandat koji se oduzima nema kvalificiranog kandidata, delegira se kvalificirani kandidat koji je na lokalnim izborima za Vijeće dobio najveći broj glasova, bez obzira na izborni rezultat koji je ostvarila politička stranka ili koalicija odnosno koji je ostvario kao nezavisni kandidat.

Konačno dobiveni rezultati izbora u Vijeću za Gradsko vijeće potvrđuje Centralna izborna komisija BiH.

Član 176.

Zamjena za gradskog vijećnika kojem je prestao mandat prije isteka mandata gradskog vijećnika, vrši se iz reda istog konstitutivnog naroda sa kandidacione liste za Gradsko vijeće, koji ima najveći količnik za kandidata iz istog naroda.

Ukoliko na kandidacionim listama nema kandidata iz reda naroda upražnjenog vijećničkog mjesta za Gradsko vijeće će se delegirati općinski vijećnik pripadnik istog naroda koji je na lokalnim izborima dobio najveći broj glasova među kandidatima iz tog naroda.

Ukoliko ni na listi kandidata za općinske izbore predlagača iz stava 2. ovog člana nije zastupljen kvalificirani kandidat za Gradsko vijeće delegirat će se kandidat sa kandidatskih lista političkih stranaka ili koalicija koje imaju predstavnike u Vijeću, a koji je među kvalificiranim kandidatima osvojio najveći broj glasova građana na lokalnim izborima za Vijeće, iako nije općinski vijećnik.

XX – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 177.

Vijeće i načelnik će uskladiti svoje propise i akte sa ovim Statutom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Statuta.

Član 178.

Mjesne zajednice su dužne usaglasiti svoje postojeće akte sa ovim Statutom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Statuta.

Član 179.

Gramatička terminologija korištenja muškog i ženskog roda u ovom Statutu podrazumijeva uključivanje oba roda.

Član 180.

Danom stupanja na snagu ovog Statuta prestaje da važi Statut Općine Novo Sarajevo – prečišćeni tekst („Službene novine Kantona Sarajevo“, br: 12/06, 14/08 i 25/08)).

Član 181.

Ovaj Statut stupa na snagu osmog (8) dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

*Broj: 01-02-871/10
Sarajevo, 6.12.2010.god.*

P R E D S J E D A V A J U Ć I
OPĆINSKOG VIJEĆA
Nebojša Simić